

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes De Actibus Humanis

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum & Græcensis, 1716

§. XXXI. Continuatio de effectibus in ebrietate præcognitis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39981

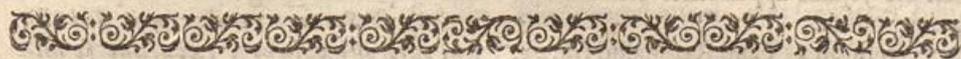
uriosus, arg. *L. qui testium § nec furiosus ff. de testibus*. Poterit tamen deinceps illi saltem sine ejus infamia magis invigilari. An autem, cum in exceptis criminibus ordo Juris cesset, possit in simili crimine specialiter in talem inquiri, non videtur Gobat improbare.

Resp. ad 2. Si id faciat ex fine bono, cum nulli noceat, cum non fore reum culpæ, Gobat *num. 69.*

Resp. ad 3. Communiter negativè, dummodò narrans exprimat fuisse dicta in ebrietate, quia communiter inde non oritur, nisi levis suspicio, prævidens tamen, ut rectè monet Gobat *num. 70.* inde nascituras graves diffidentias, exprobrationes &c. delinqueret graviter.

* *

*

§. XXXI.

Continuatio de effectibus in ebrietate præcognitis.

250. **Q**U. 1. An & quantæ culpæ Reus est caupo apponens ad eum divertentibus vinum ad inebriandum sufficiens, præsertim iis, quos novit non egressuros, nisi ebrios? quid si dubitet de aliquorum inebriatione? & an debeat sub mortali impedire ebrietatem, quam prævidet secururam, nisi vini amphoras iis tollat.

Resp. ad 1. Nullius, si non prævideant caupones periculum ebrietatis, quia appositio vini est actio de se indifferens, at prævidentes periculum peccant mortaliter, nisi gravis causa eos excuset, ut si probabiliter timeant, nè efficiantur contumeliis, aut nè notabiliter imminuatur affluxus hospitum, ita Baldell, *Theolog. Mor. D. 30. num. 22.* Sanchez *lib. 1. Decal. cap. 7. num. 33.* Pal. *to. 1. tract. 6. D. 6. p. 14.* meritò negantes sufficere pro excusatione defectum lucri, quod acquirerent ex largiore potatione,

Ratio omnium est, quod charitas non plus obliget ad non ministrandam proximo materiam mortalis peccati, quam ut hunc graviter lapsum corrigamus, sed negligere correctionem proximi est mortale, nisi gravis causa excuset, ergo etiam ministrare materiam nempe vinum pro mortali ebrietate est mortale, nisi gravis causa excuset, est autem causa sufficienter excusans si prudenter metuant verba contumeliosa, aut notabilem defectum hospitum.

Resp. ad 2. Fore reos mortalis (si causa gravis non excuset similis proximè allatæ) si copiam vini inebriantis, dent talibus, quos sciunt communiter abire ebrios. Ratio ad primùm allata à fortiori hic urget, Gobat *Theolog. Juridico-Mor. c. 13. n. 51.*

Resp. ad 3. *Cum facta, que dubia sunt, quo animo fiant, in meliorem partem interpretamur, Reg. 2. Juris*
Aa 2

Juris in Conformiter legi charitatis dicitanti quemvis habendum pro bono, donec malus demonstretur, *C. unico, de Scrutinio, C. fin. de Præsumpt.* Caupo dubitans, an aliqui se inebriabunt, si illis vinum denegaret, peccaret contra dictam Regulam, & legem Charitatis, ergo non peccat dando illis, ita Sanch. *num. 34.* in simili relatus à nobis *n. 126.* ubi actum, an caupones peccent mortaliter die Jejunii apponentes cibos violaturis jejunium.

Resp. ad 4. Cum Reginaldo *lib. 22. num. 58.* eos obligari sub mortali impedire, & quidem etiam effundendo vinum si aliter non sit impedibilis, charitas enim sicut obligat ad corrigendum fraternè, ita obligat ad subtrahendam materiam peccati mortalis.

Ut tamen effusio sit licita quatuor conditiones Tolet. in summa, *lib. 5. cap. 15.* apud Gobat *num. 54.* vult observandas. Primò, si potest abscondi, non potest effundi. Secundò, si nequit aliter abscondi, quam in ventriculo, licitè ebibitur. Tertiò, prævicens blasphematurum ablato vino, non potest tolli, cum minus malum non sit impediendum per majus. Quartò, vi non potest abscondi, aut effundi, quia vis est actio pertinens ad Magistratum.

In casibus, in quibus caupo mortaliter, peccat præbendo vini copiam usque ad ebrietatem, eum in confessione debere manifestare, quot illi fuerint, & quoties id fecerit, sive cum uno sive cum pluribus, ita Baldell. cit. *num. 22.* approbatus à Gobat *num. 55.* addens, quod non sint necessariae tam graves causæ ad excusandos ab omni peccato eos, qui

ebriosis vinum subministrant, aut non impediunt ebrietatem, quales exiguntur, ut excusentur ij, qui propinando, aut incitando sunt causa ebrietatis, hi enim directè illam causant, secùs subministrans, aut non impediens.

251. *Qu. 2.* An suis convivis apponens vinum cum prævisa eorundem inebriatione peccet graviter, possitque invitare ad prandium, quem scit communiter se plenè ingurgitare. Resp. verbis S. August. *Serm. 231. de temp. Sed illi, qui tales esse volunt, excusant se miserabiliter dicentes: ingratum habeo amicum, si quoties illum ad convivium vocavero, potum ei, quantum voluerit, non dederò &c. In potestate ejus dimitte, ut quantum sibi placuerit, bibat, & si sic se inebriare voluerit, solus pereat, & non ambo pereat.* Igitur S. Augustinus communiter excusat à peccato vinum apponentes convivis suis, etsi prævideant se inebriaturos: dummodo eos non incitent ad nimium potum. Rationem dat Gobat *cap. 13. n. 50.* quod communiter sine gravi offensa nequit negari illis petentibus vinum, negandum tamen est, si potest sine gravi offensa. Ejusmodi tamen non sunt invitandi sine causa rationabili, quia autem invitatio est remotior ab ebrietate, quam vini appositio, idè est difficiliùs excusabilis ista, quam invitatio.

252. *Qu. 3.* Cùm in conviviis soleant ire in Gyrum propinationes salutiferæ, seu sanitates, quas aptè Gobat *num. 72.* vocat vota vinaria, an istæ propinationes pro sanitate sint licitæ, aut illicitæ, & quàm graviter. Resp. questionem esse dissolvendam ex fine, quæ

pro,

propinans in sanitatem alterius respicit, si hic caret culpâ, licita est propinatio, ut si quis propinet præcise, ut excitetur memoria illius, in cuius salutem propinat: aut si voce, aut mente precetur DEUM pro sanitate illius, cuius sanitatem bibit.

Erit autem actus superstitiosus, id est, talis, quo DEUS indebitè colitur, quando propinationes sanitatis assumuntur ut medium, quo DEUS inducatur, ut DEUS sanitatem conferat, aut conservet illi, cuius sanitas bibitur, sed illæ non possunt esse medium aptum inducendi DEUM, ut conferat sanitatem, DEUS enim nequit induci per actum indifferentem, cum in hoc sibi complacere non possit, sed propinatio est indifferens, consequenter ineptum medium ad DEI gloriam, hoc ipso autem est superstitio, ex genere illorum, quæ dici solent cultus superfluous secundum quantitatem proportionis ut loquitur D. Th. 2. 2. q. 93. a. 2. in Corp. quia scilicet, ait, non est fini proportionatus, finis autem cultus divini est, ut homo DEO det gloriam, sed propinatio in sanitatem alterius non est de se glorificatio DEI, sed actus præcationis; de quo proximè dictum, si eam comitètur. Item propinatio sanitatum est frequentissimè actus ab adulatione imperatus, adulatio enim juxta S. Th. 2. 2. quest. 115. a. 1. est excessus aliis verbis, aut factis delectandi supra debitum virtutis modum; virtus, cui opponitur per excessum, est *amicitia* seu *affabilitas*, quæ est virtus specialis, hujus munus est hominem convenienter ad alios homines in communi conversatione tam in factis, quàm in dictis ordinare, ut ad quamvis se habeat, secun-

dum quod docet, ita D. Th. *quest.* 114. a. 1. Quapropter adulatio ex genere suo est duntaxat venialis, consequenter propinationes adulatoriæ ex hoc capite non excedunt culpam levem; seu non opponuntur charitati, D. Th. cit. *quest.* 115. a. 2. in quo docet adulationem tripliciter posse contrariari charitati, seu esse mortalem. Primò, ratione materiæ, ut si laudetur peccatum mortale e.g. inebriatio. Secundò, ratione intentionis, ut si propinans aduletur ei, ejus sanitatem bibit, ut noceat &c. Tertiò, ratione effectus, seu occasionis, ut si propinatio sit occasio, quâ visâ alii inebriantur; & ex hoc capite communiter Theologi cum S. Th. *quest.* 43. a. 1. & 2. damnant peccati mortalis eos, qui suo Exemplo præbent aliis occasionem se inebriandi, nihilominus Gobat c. 13. n. 45. putat, quòd rarò quis peccet mortaliter per hoc præcise, quòd bibendo det cæteris exemplum secururæ in illis ebrietatis, quia communiter tales sunt ejusmodi, qui etiam non videntes exemplum se inebriarent, quo casu dans exemplum, non peccat peccato scandali.

Hinc cit. Gobat, non imponit necessitatem confessario quærendi ex Pœnitente se accusante ebrietatis, an suo exemplo induxerit alios in ebrietatem, sed potius interroget, an suâ propinatione alios excitarit ad se inebriandum.

Sæpe propinationes repetitæ fiunt cum periculo ebrietatis, destruendæ sanitatis propriæ, vel alienæ, cuius læsio pro gravitate, aut levitate, est mortalis, aut venialis, consequenter etiam propinatio tunc est mortalis, aut venialis, ra-

tione autem periculi ebrietatis semper est mortalis. Ex his.

Resp. 2. ad Qu. 3. Cùm in conviviis occasione propinationum communiter propinationes habeant aliquem ex præfatis defectibus annexum, fit, ut plurimum illæ sint peccaminosæ, quando venialiter, & quando mortaliter, attendi debet ad materiam, intentionem, & effectum, ut præmissum est ex S. Th.

253. Qu. 4. An officiales, aut belli duces, Parochi, Canonici, Capellani, qui se propter intemperantem potum faciunt ineptos ad executionem officii, canonicas horas, & missas fundationis dicendas peccent contra justitiam cum onere restituendi correspondens fructus?

Resp. ad 1. & 2. Officiales, aut belli duces (idem de aliis quibusvis ministris Justitiæ) graviter delinquere contra Justitiam, nisi prævideant se habituros supplementem vices cum satisfactione, aliàs per se loquendo tenerentur ad damnorum restitutionem, ac stipendii correspondentis temporis ægratationis, nisi mens dantis stipendium condonet, aut nisi sint incerti, seu dubii, an morbi diurnitas provenerit ex intemperantia, debet enim constare inde morbum promanasse.

Responsio tota est in simili apud Gobat cap. 10. num. 22. juncto 24. & 29. in edit, autem veteri à num. 30. Ratio, quia Justitia commutativa eos obligat ad officii executionem per se, aut per alium æque aptum, juxta Reg. 62. in 6. qui facit per alium, est perinde, ac si faciat per se ipsum, & ideo supplementes munus per alium liberantur à restitutione damnorum secus non supplementes,

Idem est de carentia stipendii, nisi superior potestas condonet.

Resp. ad 3. De Parochis: aut eorum redditus sunt ampli, aut exigui, ita ut non superent alios labores distinctos à penso horario? si hoc secundum, nihil debent restituere ob Horas etiam semper omittas, dummodo alios labores interim per alium obeant, Gobat num. 33. post Sanch. lib. 2. Conf. cap. 2. dub. 83. contra Soarez tom. 2. de Relig. lib. 4. de Horis Canon. c. 30. num. 6. Ratio, quia si alii labores aquant fructus, non est ratio illos obligandi ad restitutionem. Si autem fructus sint ampli, id est, excedentes onera Parochialia, seu tanti, ut etiam correspondeant penso horario, etsi spectato juris rigore esset restituenda portio commensurata omissis horis tempore morbi ex intemperantia contracti, videtur tamen Ecclesia condonare, quia DD. apud cit. Gobat nullam faciunt differentiam inter morbum culpabiliter, & inculpabiliter contractum propter omissum officium, sed simpliciter deobligant, sicut Ecclesia condonat sex primis mensibus non recitantibus, ita Pius V. in Extrav. Ex primo Lateranensi.

Resp. ad 4. Cum Canonicorum Ecclesiarum, sive Collegatarum, sive Cathedralium ferè totus labor sit recitatio Horarum, probabiliter deobligatur restituere fructus, qui correspondent Brevario omissis ob morbum culpabiliter contractum ex ratione proximè adducta pro Parochis. Non obstat Regula Concilii Lateranensis III. Sess. 6. §. statimus, datam ob causam causam non secuta restitui debet; nam ea procedit per se loquendo, nempe spe-

ctar

Etato rigore juris, si hoc non sit remissum, defacto autem esse remissum suadet allata nuper ratio, cit. Gobat.

Resp. ad 5. Capellanos ob missas ratione morbi culpabiliter contracti neglectas, non esse immunes à restitutione pensionis eisdem missis correspondentem. Ratio quia nequit prudenter praesumi de fundatoribus Capellaniarum voluntas remittendi, sicut habemus fundamentum de remissione respectu negligentium Horas ob morbum culpabilem. Verum etiam de dicto Capellano idem sentit Tamb. *lib. 3. de Missa Sacrificio cap. 6. §. 2. n. 7.* eò quòd non constet de positiva voluntate fundatoris exigente restitutionem, cujus opinionem cit. Gobat *num. 35. & tract. 3. num. 581.* iudicat non esse improbabilem. Mihi non placet.

254. *Qu. 5.* An mereantur infernum immoderato potu, aut cibo causantes octo, aut decem dierum Podagram, Chiragram, stomachi nauseam, dolores capitis. Resp. affirmativè de primis duobus, de posterioribus binis etiam tunc quando nausea, aut dolor est gravis sex, aut octo diebus durans, secus si duret uno, ita Gobat *Theolog. Juridico-Mor. cap. 10. num. 15. & 20.* Ratio, quod nemo membra viva, quorum non est Dominus, sed ministrator potest torquere malo tam gravi sine gravissima causa, sed omnia praefata quatuor mala octo, aut decem dierum sunt gravia, nullusque est Dominus membrorum suorum, ergò. Videtur tamen dolor diei unicus causari posse sine mortali, nam non videtur DEUS, & natura imperasse tam rigitè conservationem membrorum suorum, ut quis toties peccet mortaliter, quoties dans operam

rei illicita, praevidet indè oriturum malum mediocre duraturum die unà.

Dices, qui esset causa Podagrae, aut Chiragrae proximi etiam die unico, peccaret mortaliter, ergo etiam causans eam in se, consequentia hæc est Cajet. *2. 2. quest. 150. a. 2.* docentis, quod in naturalibus peccet mortaliter se privans, sicut privans proximum; assentitur Less. *lib. 4. cap. 3. num. 18.* Baldell. *lib. 5. Theolog. Mor. D. 30.* Resp. negando consequentiam cum Gobat *num. 14.* Disparitas est, quod administratori rerum alienarum plus permittatur circa res administrationi ejus concreditas, quàm circa res non concreditas, undè nemo dicit, quod quantitas eadem, quæ sufficit ad furtum mortale ex rebus administrationi non subjectis sufficiat ex rebus administrandis Tanner *tom. 3. D. 4. quest. 8. num. 118.* undè Bannez *2. 2. quest. 66. a. 6.* administratorem multorum millium aureorum Regis furantem centum, aut 200. à peccato mortali absolvit (verum non benè) Item ut Beneficiatus, etiam in sententia negante esse Dominum reddituum superfluatorum, peccet mortaliter profanando illos, amplior requiritur quantitas, quàm sufficiat ad furtum mortale. Ergò etiam homo circa membra sua habet majorem potestatem disponendi citra culpam mortalem, quàm circa aliena.

Qu. 6. An bibones illi, qui ingerunt copiam vini sufficientem pro inebriatione cum proposito id evolvendi, antequam vinum operetur, peccent mortaliter, praesertim si revomant, ut denuò possint ingerere, & an sint obligati ad revomendum? ejusmodi helluones competentes

petente vocabulo Gobat *cap. 8. nu. 39.* appellat porcos, vel canes.

Resp. ad 1. Negativè, dummodo sint certi de exturbando hospite infuso, è stomacho per haustum e.g. olei, vel aquæ tepidæ, aut digitos in os intrusos, qui tunc non est periculum ebrietatis. Gobat *nu. 41.*

Resp. ad 2. Id ipsum, etsi ideo revomant, ut denuo valeant potare, sicut antea cum renovato proposito revomendi ob eandem rationem.

Resp. ad 3. Affirmativè quia malum gravius laudabiliter impeditur per malum minus, sed vomitus est minus malum ebrietate, ergò laudabiliter ebrietate, ergò laudabiliter ebrietas impeditur per vomitum, Gobat *nu. 48.*

Observant autem cit. Doctor *n. 44. & sequente*, rarò esse certos de ejiciendo toto, quia regulariter magnam ingerunt copiam vini, cujus efficaciam difficulter impedire possunt. Deinde demus non peccare peccato ebrietatis, peccant tamen multi illorum mortaliter contra charitatem suam (dum graviter nocent sanitati, stomacho ob summam violentiam) imò etiam alienam, dum malo exemplo provocant ad pares haustus, hoc postremum rarò contingere constat ex *nu. 252.*

255. Qu. 7. An obaratum ducens frequenter ad comestiones, & potationes in cauponam, graviter peccet contra justitiam cum onere restitutionis, & utrum ipsi caupones simili culpæ, ac obligationi subjaceant, talibus instruentes mensas, & vinum vendentes. Dixi *frequenter*, quia semel, aut bis ducere non potest graviter nocere. Quæstionis Resolutio pendet à generalis illius Quæ-

stionis enodatione, nempe an quis licitè contrahat, aut promoveat contractum cum obarato?

Hanc generalem Quæstionem pertractat fuse ac more suo eruditè P. Mol. *tom. 2. de Just. D. 328.* ubi in principio præmittit debitorem tunc in fraudem creditorum alienare, dum videt per novam alienationem se reddi impotentem solvendi debita. Quod sic alienatum est, si est alienatum titulo oneroso, accipiens conscientius alienantem in fraudem creditorum alienare, cogi potest à creditoribus per actionem rescissoriam, ut jura vocant, ad reddendum sic acceptum, ut debitis satisfiat, nullo ei restituto pretio, nisi quatenus in debitoris bonis fuerit reperitum in se aut in æquivalenti, in quo ex pretio evasisset locupletior. Dicta actio non conceditur creditoribus, si non fiat intra annum à die notitia alienationis factæ.

Sic alienatio facta sit titulo lucrativo, is, qui accepit hoc titulo e.g. donativo, debet similiter reddere creditoribus, si hi adversus eum actionem instituant, esto non fuerit fraudis conscientius, Mol. *vers. Quod quippiam &c. vers. seqq.*

Si accipiens ignoravit factam esse alienationem in fraudem creditorum, quocunque titulo accipit, factus est rei Dominus sine onere restituendi in foro, sive externo, sive conscientie creditoribus, Mol. *Conclus. 2. de Dominio* aequilato ratio est, quod supponatur esse alienantis, neque ullo titulo reali obligata creditoribus: & idè in utroque foro evasit rei Dominus; in externo, quia in casu simili jura non concedunt adversus sic acci-

accipientem actionem; in foro interno, quia bonâ fide obtinuit, proinde non tenetur reddere titulo injustæ actionis, non etiam titulo rei acceptæ, quia ut præmissum est alienata res non erat creditorum, nec iis obstructa ullo reali titulo.

Si ille, cui fit alienatio, uti & alienans scit, quod alienatio sit creditoribus fraudulenta, creditoribus intra annum à die scientiæ repetentibus alienatum, hoc aut ejus valor illis in foro utroque debet extrahi, quia ut jam initio præmissum est ex Mol. jura concedunt actionem rescissoriam intra annum; hoc elapso accipiens, ad nihil in foro externo obligari potest: sed nec in foro conscientiæ, quia alienatio fuit valida, ut paulò antè dictum, consequenter accipiens factus est Dominus, ita Mol. *Conclus. 3. & 4.* Ex hac generali doctrina.

256. Resp. ad Quæstionem septimam. Vel obaratus per illas computationes, ad quas tu eum induxisti, est factus impotentior ad solvenda debita, vel non: si non, non peccasti contra justitiam creditorum obarati, proinde nec teneris aliquid eisdem restituere. Si est factus impotentior, peccasti contra justitiam creditorum, his enim, & non obarato fit injuria.

Tunc autem fit per computationes pauperior, seu impotentior ad solvendum, quando nequit moraliter tantum acquirere, quantum potuisset, & voluisset dare creditoribus, si non perpotasset.

Si autem post computationes adhuc possit tantum comparare, aut si ante computationes statuit se non soluturum creditores, non fit impotentior, & ideo inducens ad eas non est causa non soluti

R. P. Karch, Diss.

debiti, nec est reus injustitiæ erga creditores, nec debet restituere; è contra tenetur, quando est causa majoris impotentiae.

Ex his fit manifestum quàm graviter, tam inducens, quam inductus obaratus delinquant contra justitiam prolium, & uxoris. Item similem culpam contrahunt mariti omnes sua in hospitii obligurientes, & quotquot cum iis frequenter tabernas adeunt, eisque authores sunt abliguritionis cum ingenti damno uxoris, & prolium.

Caupones conscii necessitatis Domesticorum, quibus tenetur in conscientia maritus providere, tenentur tales non admittere, si est spes eos non diversuros ad aliud hospitium (qualis spes moraliter vix est possibilis in loco, ubi sunt plura hospitia per *num. 126.*) quia charitas obligat impedire calamitatem domesticorum talis mariti.

Dixi *charitas*, quia cum talis maritus, sit verus Dominus pecuniæ, uti supponitur, caupo eam accipiens titulo oneroso nulli est injurius.

257. Qu. 8. An mortuus in ebrietate sit sepeliendus in loco sacro?

Resp. Cum nullus, de quo constat, quod decesserit in mortali peccato, seu qui notorius peccator decesserit, possit tumulari in loco sacro, Laym. *lib. 3. tr. 5. cap. 12. num. 12. ex C. quibus & seqq. 13. quæst. 2.* consequens est eum, de quo constat notoriè, quod in peccato mortali ebrietatis decesserit, esse privandum Sacrà Sepulturâ. Talis autem non est omnis in ebrietate mortuus, quia non presumitur de omni ebrietate extincto, esse extinctum in mortali peccato ebrietatis,

Bb

tatis,

tatis, nisi fuerit solitus se inebriare, Gobat *cap. 50. num. 5.*

Utrum autem extinctus in plena, ac culpabili ebrietate privari debeat à Parocho sepulturâ Religiosâ, Gobat *tract. 4. Theolog. Experim. num. 199.* vult à Parocho observari consuetudinem Diocesanam, quia alicubi conceditur, alibi negatur. In dubio ad declinandas graves agnatorum offensiones, censet mitiora esse practicanda, siquidem, per *C. fin. de Transact.* in iis, in quibus jus non est expressum, in humaniorem partem est declinandum. Unde postea in *Theolog. Juridico - Mor. cap. 50. num. 6.* ita practicè scribit; quando Parochus scire nequit, quæ sit consuetudo suæ Diocesis, nullum privet sepulturâ titulo ebrietatis, nisi duo de illo consentent notoriè, primum est, quòd ille biberit usque ad ebrietatem prævisam; alterum est, mortuum fuisse antequam restitueretur rationis usui.

Porrò subdit *num. 8.* non censet Parochus, esse notorium bibisse usque ad ebrietatem prævisam, nisi major pars communitatis, vel viciniæ id resciat, vix autem hoc rescièt, nisi communitati, aut viciniæ constet, illum consuevisse se deliberatè inebriare. Quod si notorium quidè sit, eum voluntariè se inebriasse, attamen depulsâ crapula vixisse aliquamdiu cum pleno usu rationis, non erit notorium decessisse illum in statu peccati mortalis, cum comunissimè catholici etiam grandes peccatores advertentes vitæ periculum conentur elicere contritionem. Saltem si ante mortem constet ipsum edidisse quaecunq; Signum pietatis, more Chri-

stiano est efferendus, ita Gobat citans Laym. citato loco.

258. Conf. ex eodem Gobat *num. 7.* quod nullum Jus pontificium reperiatur, quod privet sacro tumulo quemvis in peccato mortali mortuum, sed certa duntaxat sunt crimina, ob quæ jus non concedit sepulturam, recensita à Laym. *num. 10. & 11.* inter quæ non est ebrietas, sed hæresis, voluntaria sui occisio, omisio annuæ confessionis, & communionis Paschalis notoria citra probabilem causam excusationis, usurarius manifestus, Religiosus proprietarius (hi ipsi tamen, si constet testimonio unius eos signum penitentiae dedisse, possunt donari Sacra Sepulturâ) impœnitentes finales, occisi in torneamentis, seu hastiludiis, aut in duello, demum mortui excommunicati, aut interdicti. Jam sic: juxta *cit. C. fin. de Transact.* in illis, in quibus non reperitur jus expressum declinamus in partem benigniorem. Et idèd P. Simon Felix consummatus Theologus è Societate apud *cit. Gobat* tuetur probabiliter nullum privandum esse sepulturâ extinctum etiam in peccato mortali, nisi hoc sit unum ex illis, ob quæ jus denegat sepulturam.

Ex hoc capite etiam sequentes gaudent sepulturâ: adulter deprehensus in adulterio, & à marito occisus, Joannes Sanch. in *Select. D. 36.* Item Joannes Sylveira in *Opusculis opusc. 2. Resol. 48. quest. 1. & 2.* Stat pro sepeliendis more Christiano iis, qui rixantes se mutuo in rixa occiderunt, aut qui reperti in campo mortui strictis gladiis; meretrix in domo sui amantissimi reperta vulneribus confossa. Ratio horum est, quòd

quòd homo in extremis præsumatur memor salutis, proinde, etsi non constet de editis ab his doloris signis, quia tamen non constat eos decessisse incontritos, in dubio mitior pars præsumenda. Hæc etsi non sint hujus loci, quia tamen non sunt obvia, occasione sepulturæ mortuorum placuit hic adnotare, qui plura de Sepultura aliorum in variis eventibus mortuorum desiderat, videat cit. Gobat *cap 50. à nu. 12. ad 82.*

259. *Qu. 9.* An in, & ex ebrietate periculose decumbens sit viatico muniendus, ac extremè unguendus. Hunc casum tangit Gobat *num. 11.* prius à se decisum in contingentia facti *tract. 4. Theolog. Experim. casu 13. à num. 192.* cum quo Resp. aut ebrietas est voluntaria, aut involuntaria, seu inculpabilis saltem mortaliter.

Si voluntaria, qualis præsumitur in solito se inebriare per R. J. 8. in 6. *qui semel malus, semper præsumitur esse malus:* Et ex vita præterita, præsumitur de præsentate *C. mandata, & C. cum in Juvente de præsumpt.* Unde cit. Gobat approbat factum cujusdam Vicarii

Parochi negantis conferre duo extrema Sacramenta nempe Eucharistiæ, & extremæ unctionis cuidam etsi Sacramentaliter à Religioso confessario post sufficientem materiam absolutionis, & ostensum dolorem absoluto. Causam denegationis allegavit, quod nosset illum hominem esse à temulentia infamem, paulò ante fuisse tumultuantem in plateis &c.

Si autem ebrietas est involuntaria, utrumque præfatum Sacramentum est conferendum, etsi non sit Jejunus, quia ratio Jejunii non habetur in tali periculo; supponitur enim ebrietas non culpabilis, aut saltem non mortalis, sic autem habet jus ad utrumque hoc Sacramentum. Dum dubium est, an fuerit involuntaria, pro hac est præsumendum: unde qui nunquam, aut vix unquam bibendo mentem sepelivit, ebrietas illius est censenda involuntaria, cum de nullo sit præsumendum facile delictum *L. merito Socio:* donec probetur esse malus, *L. omni modo ff. de Inofficios. Test. Vide n. 24. vers. Inf. 3.*

* *
* *

§. XXXII.

De peccatis in ebrietate commissis.

260. **P**lurima ab ebris peccaminosa committi solent durante ebrietate, quorum malitia non æqualiter est imputabilis, etsi fuerint præcognita, un-

de merito horum tractatus spectat ad voluntarium indirectum, quando non fiunt ab ebris ex intentione directa. Eorundem notitia est necessaria confessariis.

B b 2

Qu. 1.